

Unia demokratycznych zmian

Ostatnim z 10 priorytetów Komisji Europejskiej J-C. Junckera, jest Unia demokratycznych zmian. Priorytet ten sformułowano jako odpowiedź na narastające po roku 2010 przekonanie (widoczne m.in. w wynikach ostatnich wyborów do PE), że Unia oddaliła się od obywateli i jest nadmiernie zbiurokratyzowana. Dodatkowo, priorytet ten, jest niejako priorytetem przekrojowym wobec wcześniejszych priorytetów tematycznych, dotyczy bowiem wszelkich działań UE, niezależnie od tego, czy działania dotyczą polityki społecznej, polityki przemysłowej lub rolnictwa.

Dlatego też w programie Komisji znalazły się następujące działania:

- prowadzenie regularnego dialogu ze społeczeństwem UE na temat aktualnych problemów, prac i priorytetów w poszczególnych dziedzinach;
- zwiększenie przejrzystości prac instytucji europejskich, w celu zapewnienia obywatelom informacji o tym, z kim spotykają się komisarze, pracownicy Komisji, posłowie do Parlamentu Europejskiego i przedstawiciele Rady w ramach procesu ustawodawczego;
- stworzenie obowiązkowego rejestru lobbystów w Komisji, Radzie i Parlamencie Europejskim;
- zacieśnienie współpracy Komisji z parlamentami narodowymi krajów członkowskich;
- analiza obowiązujących przepisów i wprowadzenie niezbędnych zmian, z uwzględnieniem opinii społecznej UE (np. w zakresie GMO);
- proponowanie nowych przepisów europejskich tylko wówczas, gdy jest taka potrzeba, przepisy mają jednoznaczną europejską wartość dodaną i wtedy, gdy zostały skonsultowane ze społeczeństwem;
- zmniejszenie biurokracji oraz poprawę współpracy pomiędzy KE oraz Radą UE i Parlamentem Europejskim, w celu usprawnienia procesu stanowienia prawa w Unii.

Już od grudnia 2014 Komisarze, członkowie ich gabinetów i dyrektorzy generalni muszą podawać daty i miejsca spotkań oraz nazwy organizacji i osób, z którymi się spotykają, a także poruszane tematy - w celu zapewnienia przejrzystości działań.

19 maja 2015 Komisja przedstawiła spójny pakiet propozycji dotyczący ustanowienia Rady ds. Kontroli Regulacyjnej. Rada ds. Kontroli Regulacyjnej jest niezależna od Komisji i doradza kolegium komisarzy. Pełni ona funkcję centralnego organu kontroli jakości i udziela Komisji wsparcia przy ocenie skutków i innych ocenach. Działalność rady przyczynia się do realizacji programu na rzecz lepszego stanowienia prawa. Po przeprowadzeniu analizy rada wydaje opinie na

Wpisany przez Anna Jedrzejewska
wtorek, 28 listopada 2017 15:44

temat jakości projektów sprawozdań dotyczących:

- ocen skutków opracowywanych na etapie przygotowywania nowych inicjatyw;
- głównych późniejszych ocen danej polityki lub aktu prawnego oraz kontroli sprawności różnych polityk i przepisów.

Opinie tejsze rady zawierają zalecenia dla służb Komisji dotyczące sposobu ulepszania projektów sprawozdań.

Wspomniany pakiet zawierał także propozycję nowego Międzyinstytucjonalnego Porozumienia w sprawie lepszego stanowienia prawa pomiędzy KE, Radą i PE. Weszło ono w życie 13 kwietnia 2016 i zobowiązuje ono do lojalnej i przejrzystej współpracy w trakcie całego cyklu legislacyjnego. W tym kontekście przypominają o równości obu współustawodawców zapisanej w Traktatach.

Porozumienie to zawiera postanowienia o ważnych instrumentach służących poprawie i przejrzystości stanowienia prawa w UE (ocena skutków regulacji, konsultacje społeczne i ocena ex-post wprowadzonych regulacji). Dotyczy ono także tzw. aktów delegowanych przepisów wykonawczych wydawanych przez Komisję na podstawie przepisów uchwalanych przez Radę UE wraz z PE. Najbliższe lata pokażą na ile nowe działania okażą się skuteczne w zapewnianiu większej sprawności uchwalania prawa, przy jednoczesnej przejrzystości działań i zapewnieniu obywatelom UE prawa głosu w stanowieniu prawa UE.

Proponowane reformy Komisji dotyczyły także usprawnienia procesu wdrażania i egzekwowania prawa UE w krajach członkowskich, w tym w szczególności dyrektyw wymagających implementacji w prawie państw członkowskich. Komisja zaapelowała do państw członkowskich, aby nie wykraczały poza ściśle określone wymagane przepisy UE i nie dodawały przepisów błędnie uważanych za wymagane przez UE, co często bywa praktyką krajów członkowskich.

28 września 2016 KE przedstawiła propozycję Międzyinstytucjonalnego porozumienia w sprawie obowiązkowego rejestru przejrzystości, który obowiązywać będzie nie tylko Komisję, ale także Radę i PE (a na zasadzie dobrowolności także inne instytucje i organy UE) i ma obejmować rejestrację spotkań przedstawicieli tych instytucji z podmiotami zewnętrznymi (w tym hobbistami), na wzór rozwiązań stosowanych od grudnia 2014 w Komisji.

Komisja zaproponowała także zmiany w Kodeksie postępowania Komisarzy, tak, aby mogli oni kandydować w wyborach europejskich bez konieczności zrzekania się mandatu (jak ma to miejsce obecnie, a co pozbawia Komisarzy prawa udziału w kluczowym akcie demokratycznym, jakim są wolne wybory). Przewodniczący Juncker zaproponował także przedłużenie okresu, w którym kończący swój mandat komisarze muszą powiadomić Przewodniczącego o zatrudnieniu, jakie zamierzają podjąć po

Wpisany przez Anna Jedrzejewska
wtorek, 28 listopada 2017 15:44

wygaśnięciu ich pracy w Komisji, z 18 do 24 miesięcy (3 lata w przypadku Przewodniczącego KE).

Warto także wspomnieć o regularnych „dialogach obywatelskich”, organizowanych z udziałem Komisarzy we wszystkich państwach członkowskich i poświęconych prezentacji i dyskusji aktualnych tematów UE, działań podejmowanych przez Komisję oraz obywatelskich sugestii zmian i wątpliwości wyrażanych wobec bieżących i przyszłych wyzwań stojących przed Unią.